

„Праця“

Український просвітний тижневик
в Бразилії
виходить в Прудентополіс кожного
Четверга.

Передплата
в Бразилії:

Річно 8\$00., піврічно 4\$000.
Для Галичини річно 10 корон.
Для України 5 рублів.
Для Півн. Америки 2.50 дол.
Для Канади 2.50 дол.
Для Аргентини 6 пез.

ПРАЦЯ

„PRACIA“

Jornal semanal para os
Ukrainos no Brazil.
Publica-se em Prudentopolis
às Quintas Feiras.

Дрібні оголошення по 100рс. від
стиха. Більші по 200рс. За вся-
кі оголошення платити ся згоди.

PRACIA
Prudentopolis
Paraná — Brazil

ВИДАВЦІ: Видавнича спілка.

„Вирвеш ми очи і душу ми вирвеш: а не возьмеш милости і віри не возьмеш, бо руське ми серце і віра руська“ — 3 Рус. по. Маркіяна Шашкевича.

Ми України до скопу
В нас є сила Козаків!

Одинока Українська Часопись у Бразилії.

Не розлучать нас ні море,
Ні межі чужих країв. Гімн акції Укр.

Наші Вп. П. Агенти.

Вп. Передплатники „Праці“. зволють у
своїх ПП. агентів складати передплату за
часопись. Всім пп. Агентам посилаємо рів-
ночасно квітарі, щоб тії, що складають пе-
редплату, могли сейчас одержати посвід-
ку за зложеноє єї.

Наші Агенти в Парані.

Прудентополіс: (місто і кольонія) Всеч.
о. Евстахій Турковид.
Антонію Кандідо: п. Григорій Флисак.
Антонію Олінто: Всеч. о. Іван Михальчук
Круз Машадо: п. Пилип Кухар.
Дорізон: п. Іван Мазепа.
Газжувіра: п. Іван Шеремета.
Іраті (місто): п. Володимир Козакевич.
Іраті (кольонія) п. Михайло Горбань.
Ітапара: п. Павло Шульган.
Іваї: Всеч. о. Петро Осінчук.
Жангада: п. Іван Цимбалюк.
Куригиба: п. Іван Кутний.
Марешаль Маллет: (кольонія) п. Олекса
Шеремета.
Марешаль Маллет (місто) п. Іван Мойса
Марцеліна: п. Павло Стареправс.
Павлю Фронтін: Олекса Безпальків.
Рошо-Ройс: п. Яків Бурко.
Сенадор Коррея: п. Юрко Бенцал.
Вера Гварані: Всеч. о. Омелян Анане-
вич.

СТАН С. КАТАРИНА.

Ірасема: Всеч. о. Климентій Бжухов-
ский.
Петру: п. Дмитро Кушпіль.
Нова Галиція: п. Іван Будняк.
Порто Унійов: п. Іван Сосновский.

РІЙО ГРАНДЕ СУЛЬ.

Ерешінь, Іжуй: — йдуть на поодинокі
адреси.

АРГЕНТИНА.

Апостолес — Всеч. о. Іван Сенишин.
Азара: п. Антін Яцюх.

КАНАДА.

ПП. передплатники з Канади складають
передплату за „Працю“
Edmonton, Alberta 9648—108-th Ave
Rev. P. Basil Laduka O.S.B.M.
У Злученні Державах складають перед-

Заява

УКРАЇНСЬКО-КАТОЛИЦЬКОГО ДУХОВЕНЬ-
СТВА У БРАЗІЛІЇ В СПРАВІ ВИСТУПУ
П. НИКОЛИ ФЕДЮКА.

Вже певно усім відомо, як чор-
но змалював нас українських сьвя-
щеників, за нашу тяжку довголіт-
ну працю, п. Никола Федюк, у
своім листку під заг. „Україна“.
Не могучи досі зібратись вмісне,
щоб спільно у сій справі відізва-
тись, ми мовчали, хотяй вже пер-
ше число сего листка домагалось
нашої заяви. Нині, користаючи з
нагоди, для добра своїх вірних, за-
являємо слідує:

Через брак довіря до одиниць, що єю
акцію розпочали, і без ніякої контролі
її провадять, не можемо своїм стано-
виском сьвящеників, тую акцію ні мо-
рально ні матеріально підпирати. Про-
тивно, як довго на чолі єї стоять тії
одиниці, тую акцію уважаємо яко шкід-
ливу так для справи церковної, як й
народної.

ЧЕРЕЗ БРАК ДОВІРЯ ДО ОДИНИЦЬ...

Тую акцію зачав п. Никола Фе-
дюк, чоловік темної минувшини, а
й дотепер своїм поведенем не ли-
шень, що не заслугує на наше до-
віре — противно, своїм посту-
панем, приміром, якобувший fis-
cal geral — заховавсь так, що ще
менше на таке заслугує. Він при-
міром, де йому до ціли надаєть
ся сьвящеників хвалить, противно
у інших случаях, де удаєть ся,
там їх безчестить.

як сам уважає за відповідне для
заспокоєня хиба своїх особистих
цілий. А тих кілька одиниць, ко-
трих прибрав собі, се лише сліпе
орудіє у його руках.

НЕ МОЖЕМО СВОЇМ СТАНОВИСКОМ
СЬВЯЩЕНИКІВ ТУЮ АКЦІЮ НІ МОРАЛЬ-
НО, НІ МАТЕРІАЛЬНО ПІДПИРАТИ...

Ми єсьмо не лишень людьми з
образованем і наукою, але ми єсь-
мо еще й передвсім сьвящениками,
пастирями людських душ. Нам, з
сеї причини не вільно одобрювати
справу, акцію, особи, про які ми
змогли пересвідчитись, що суть
злими і шкідливими. Через на-
ше нерозумне поступоване, ми мог-
либ наразити наш стан на сміх і
поругу перед нашими вірним Ук-
раїнцями як й чужими.

як довго на чолі єї стоять тії
одиниці...

Бо й справді, що проти такої
акції, ми українсько-католицькі сьвя-
щеники не тільки не стоялиб на
боці — не поборювалиб її, але
противно, по своїм силам миб її
підпирали, помагалиб морально і
матеріально. Дятого, на случай,
еслиб єї одиниці, котрі тепер самі
собі зухвало присвоюють власть, ус-
тупилиб і еслиб-нарид сам тайним
голосованем вибрав єї акції таку
старшину, якаб своїм характером
дала запоруку довіря — то миб
сейчас таку роботу попира-
ли.

ТУЮ АКЦІЮ УВАЖАЄМО ЯКО ШКІДЛИВУ
ТАК ДЛЯ СПРАВИ ЦЕРКОВНОЇ ЯК Й НА-
РОДНОЇ.

Що до церковної — се річ оче-

шкодою мусить відбитись на ук-
раїнські справи.

В червни 1919.

о. Маркіян Шкирпан ЧСВВ. — Настоя-
те в місії ОО. Василіян, Бразилії.
о. Климентій Бжуховський ЧСВВ.
о. Петро Процьків — парох Марешаль
Маллет.
о. Омелян Ананевич — місіонар на ко-
льонії, Маллет, Дорізон, Вера Гварані,
Круз Машадо.
о. Іван Михальчук — парох Антонію
Олінто.
о. Петро Осінчук — парох Іваї.
о. Евстахій Турковид ЧСВВ.
о. Януарій Коциловський ЧСВВ.
о. Рафаїл Криницький ЧСВВ.

3 Мірової Наради.

Українські жаданя що до українсько-
польської границі в Галичині.

Станиславів 3. цвітня. — Західно-Ук-
раїнське правительство оголосило недавно
заяву, в якій домагаєть ся, щоби нова ко-
місія аліантів була туди вислана в ціли
студій над справою границь між Польщею і
Україною. Сей граничний спір, а зглядно
справа о посідане Львова і нафтових тере-
нів, допродав до завзятої боротьби між
Поляками і Українцями.

Українське правительство запротестува-
ло також проти акції міжаліантської комісії,
яка старала ся звалити на Українців вину
за відновлене боротьби проти Поляків. В
протесті говорять ся, що обовязком місії
було вплинути на Поляків, аби вони опо-
рожнили спірну територію.

Тут панує переконане, що одиноким спо-
собом здержаня ворожнечі було би обчисти-
ти спірну територію з польських і українсь-
ких військ і цілу полосу Львів-нафтові те-
рени знеутралізувати. По сім розпочали
би ся роботи над означенем границь, які
вимагали би кількох місяців часу.

Українці жадануть двох третих частий Га-
личини, на захід по ріку Сян, включаючи
до України Ярослав, Перемишль і Сянк.

Павло Фронтинь: Олександра Безпальків.
Рошо-Ройс: п. Яків Бурко.
Сенатор Коррея: п. Юрко Бенцал.
Вера Гварані: Всеч. о. Омелян Ананевич.

СТАН С. КАТАРИНА.

Ірасема: Всеч. о. Климентий Бжуховський.

Легру: п. Дмитро Кушпіль.

Нова Галиція: п. Іван Будняк.

Порто Унійов: п. Іван Сосновський.

РІЙО ГРАНДЕ СУЛЬ.

Ерешінь, Іжуї: — йдуть на поодинокі адреси.

АРГЕНТИНА.

Апостолес — Всеч. о. Іван Сенишин.

Азара: п. Антін Яцюх.

КАНАДА.

ПП. передплатники з Канади складають передплату за „Працю“

Edmonton, Alberta 9648—108-th Ave
Rev. P. Basil Ladyka O.S.B.M.

У Злучених Державах складають передплату за „Працю“ на адресу:

St. Basil's Orphanage 832 North 7th Str.
Philadelphia, Pa.

Усі Вп. ПП. Передплатники „Праці“ повинні старатись, щоб український тижневик „Праця“ поширивсь як найбільше у Бразилії. Це справа конечною для нас Українців — католіків, підпирати, спомагати СВОЄ, а не чуже, яке не тільки виступає проти Церкви, але й проти народної справи — сіючи роздор і братоубійчу борбу.

тивно, як довго на чолі її стоять її одиниці, туєю акцію уважаємо яко шкідливу так для справи церковної, як й народної.

ЧЕРЕЗ БРАК ДОВІРЯ ДО ОДИНИЦЬ....

Тую акцію зачав п. Никола Федюк, чоловік темної минувшини, а й дотепер своїм поведенем не лишень, що не заслугоє на наше довіре — противно, своїм поступованем, приміром, якобувший fiscal geral — заховавсь так, що ще менше на таке заслугоє. Він приміром, де йому до ціли надаєть ся сьвящеників хвалить, противно у інших случаях, де удаєть ся, там їх безчестить.

ЩО СЮ АКЦІЮ РОЗПОЧАЛИ І БЕЗ НІЯКОЇ КОНТРОЛІ ЇЇ ПРОВАДЯТЬ....

Її розпочав п. Никола Федюк не уважаючи за відповідне числитись з українсько-католицьким сьвященьством, котре представляло і дотепер, одиноких представників українського народу у Бразилії, хоч они дораджували відложити на короткий час сю справу для її обдумания і взаємного порозуміння.

У сій акції п. Никола Федюк сам себе вибрав, сам її провадить так

Бо й справді, що проти такої акції, ми українсько-католицькі сьвященики не тільки не стоялиб на боці — не поборозвалиб її, але противно, по своїм силам миб її підпирали, помагалиб морально і матеріально. Дятого, на случай, еслиб сі одиниці, котрі тепер самі собі зухвало присвоюють власть, уступилиб і еслиб-нарид сам тайним голосованем вибрав еї акції таку старшину, якаб своїм характером дала запоруку довіря — то миб сейчас таку роботу попирали.

ТУЮ АКЦІЮ УВАЖАЄМО ЯКО ШКІДЛИВУ ТАК ДЛЯ СПРАВИ ЦЕРКОВНОЇ ЯК Й НАРОДНОЇ.

Що до церковної — се річ очевидна. П. Никола Федюк і його акція нічого спільного з церквою не хоче мати, противно його дотеперішна робота заповідає йому питому проти-церковну борбу.

І для справи народної е она шкідливою, бо п. Никола Федюк, есть яко бувший fiscal geral перед народом скомпромітований, не додержавши золотих обітниць голошених на зборах і його спосіб веденя роботи, спричиняє лиш роздір, ворожнечу і братню борбу, яка дуже сумно і з великою

раїнське правительство оголосило недавно заяву, в якій домагаєть ся, щоби нова комісія алянтів була туди вислана в ціли студії над справою границь між Польщею і Україною. Сей граничний спір, а зглядно справа о посідане Львова і нафтових теревів, допровадив до завзятої боротьби між Поляками і Українцями.

Українське правительство запротестувало також проти акції міжальянтської комісії, яка старала ся звалити на Українців вину за відновлене боротьби проти Поляків. В протесті говорить ся, що обовязком місії було вплинути на Поляків, аби вони опорожнили спірну територію.

Тут панує переконане, що одиноким способом здержаня ворожнечі було би обчистити спірну територію з польських і українських військ і цілу полосу Львів-нафтові терени знеутралізувати. По сім розпочали би ся роботи над означенем границь, які вимагали би кількох місяців часу.

Українці жадають двох третих частий Галичини, на захід по ріку Сян, включаючи до України Ярослав, Перемишль і Сянік. Відси західна границя української держави йшла би на захід здовж Карпат до високих Татрів, а відтак звернула би ся на схід здовж полудневого підніжя Карпат на угорський Руси і тягнула би ся назад аж до Буковини, включаючи Чернівці.

На підставі предложеня, зробленого міжальянтської комісією, яка при кінци лютого відвідала була українську головну квартиру, українські війська мали уступити на лінію Камінка Струмилова-Галич-Долина. Навіть коли би українські провідники згодили ся були прийняти сю лінію, то, як сказано, вони попали би в неласку в очач власних земляків і втратили би свій вплив а може й жите.

Українсько-польські відносини в сьвітлі історії.

(З „Америки“).

(Продовжене).

Де взяли ся Поляки на Україні.

Пер сїчний Українець латинник думає що „латинники“, а також дійсні Поляки, жили на українській землі споконічно, або що зайшли більшим числом в якімсь часі й осіли між Українцями. Тимчасом справа має ся — зовсім не так.

Зачну від латинників (римо-католиків, яких рідною мовою е українська). Де вони взяли ся на українській землі?

Їх, з дуже малесенькими винятками, не ревелено з православия, чи греко-католицизму на римо-католицизм. Їх предки зовсім не були Поляками, але польське пановане і польський гнет примусив їх, бодай до римо-католицького обряду. Їм накинено костел і польські молитви.

В давних часах, коли панщина була і в Галичині і на інших українських землях, люди не робили великих ванд-рівок, бо не було як і по що. А коли

польський пан осідав на українській землі, то беручи землю він брав людей, що на ній жили, отже Українців. Він міг привести з собою децо слуг з Польщі, тай усе. Ми-ж знаємо, що польські панци на українській землі мали в своїх замках рід війська „козаків“, і поспіак, але ті козаки були в більшости з місцевої української людности.

Що-ж до панів, те ті хоч і прийшли з Польщі, однакж їх було не дуже богато. Вони лише землі позабирали для себе богато. Треба мати на увазі й те, що більша часть богатих українських бояр, української шляхти спольщили ся, отже ті зовсім не приходили з Польщі, а тих е цілий ряд. Шентицькі, Острожські, Сапїги, Баворовські, Дідуницькі, Сангушки і других десятки, всі вони були колись українськими патріотами, а потім спольщили ся.

Коли Поляки справді приходили на Україну (по давному Русь), то хибали до більших міст, а то купці, ксьондзи та польські урядники. Але се були фаховці, отже тих школи не могло бути так дуже богато, а звичайно польський і загаль сюди не приходив, бо не мав по що і не мав як. Отже всіх дійсних По-

ляків на Україні була не наatto велика сила і та гуртувала ся головно по містах — Скі і — цкі.

Нім піду дальше мушу ще звернути увагу на одно. Щоби заневияти латинника, що він Поляк, Поляки кажуть: „Чие назвиско кінчить ся на „скі“ або „цкі“, (ский, цкий, ський, цький), той вже Поляк, бо се польські закінчення“. Тим часом се не правда.

Закінчення „скі“ і „цкі“, а в українським виговорі „ский“, „цкый“, або „ський“, не е виключно польські. Такі закінчення мають Поляки, мають Українці, мають Москалі, мають Чехи, і други Славяни, як отже можна казати, що вони польська власність.

Назви на „ський“ і „цький“ в поляків „скі“, „цкі“) тварили ся найчастіше від місця походження, чи переживаня і такі назвиска ми маємо загально в славянських народах. І так в Українцях:

Остроєський, (князь з Острога); Вашевський (монах православний і письменник походив з Вишні); Тернопільський (поет і письменник, походив з Тернопілля; Залозецький (професор, певно з Залозець); Кримський (професор, певно його предки

походили з Криму); Жовківський (з Жовкви); Хмельницький, Левицький, Шентицький, Лотоцький, Грушевський, Коцюбинський, Чернівський, Грабовський, Кропильницький, Руданський, Виговський, Кальняшевський і богато інших, се імена українських письменників, патріотів і взагалі визначніших Українців. Колиж їх імена виговорювати по польськи, то вимовляє ся „скі“ „цкі“, однак ті люди з Поляками не мають нічо спільного.

І Москалі мають імена з такими закінченнями. Ось приміром: Достоевський, (визначний рос. письменник; Скарбичевський (критик); Елеонський, (професор); Ключевський, (історик); Білінський (критик); і т. д.

Що зрештою й говорити, коли всі наші прикметники, якими означуємо місце походження (тай у других Славян) кінчить ся на „ський“ „цький“. Кажемо львівський (приміром купецький) київський (прим. мешканець) черновецький, європейський і т. д.

Треба також памятати, що не кождий Поляк має назв. ско, закінчене на „скі“ чи „цкі“ прим. Міцкевич, Сенкевич, Хозько, Гедройць, Кондратович і др.

Так отже бачимо, що закінчене на-

Зі заяви українського правительства по казується, що Українці мали би надію на відзискане території, коли би згодилися на жадане міжальянтської комісії.

Українські установчі збори в Галичині, які відбулися в січні, рішили ділити свою долю з російською Україною, а не лучитися з Поляками. Головним аргументом на установчих зборах було те, що західна Україна стане багатю державою, коли запевнить собі посідане гарного міста Львова і нафтових теренів на полудне від Львова.

Українці надіють ся, що їх держава буде одною з найбагатших і цвітучих держав та заявляють, що се е можливе з огляду на знаменитий чорнозем на російській Україні, яка вже від давна має славу задля продукції пшениці і цукру.

Німці підписали мир.

Найновіші телеграми з дня 28. червня доносять:

«Підписане мира збулось дня 28. 0 год. 3 з полудня і 12 минут — після парижського годинника. Перші підписали німецькі послы — опісля Аліанти. З німецької сторони підписали: Міллер, Белль і Шмідт.

Підписане мирового договору.

Підписане мирового договору збулось у тій самій салі, де у р. 1871 Німці диктували услівя Французам. Будівлю, де підписувано мировий договір, оточило 7 полків кавалерії і 4 полки інфантерії. Усі були вбрані у сьвяточні галеві мундури.

Усі дзвони дзвонили

у Парижі в хвилі, коли підписувано мир. Договір підписало 500 осіб, з сеї причини підписуване тревало 3 години.

Поголоски у Парижі

з причини договору суть характеру неспокойного. Кажуть, що сей договір може бути такий нестійкий як в Берестю Литовським з сеї причини, що тепершній ряд німецький може змінитись і послідна німецька нота Аліантам не дає запоруку тревалої мира.

В Туреччині.

Побито большевицьку армію Генерал Антімоні доносить, що полонено 25.000 большевиків, здобуто 11 панцирних поїздів і 350 армат. Аліанти тепер у крутім положеню, бо незнають які услівя дати в договорі мирнім Туреччині. Щоб не вибухла серед Турків „сьвята війна“ проти християн, хочуть дати Константинопіль під контролою Злученим Державам.

В Булапенці

Вісти з України.

Жидівські погроми у Львові.

Наглядний опис жидівських погромів у Львові, переводжені польськими жовнірами в часі від 22 падолиста 1918, до 1 січня 1919, подає Йосиф Бендов у книжці яка появила ся що йно друком. Та книжка носить надголовку: „Погроми у Львові“. Автор подає, що погроми переводили польські жовніри і цивільне населене, помимо того, що заключено договір, що Жидів будуть ся ув'язати неутральною стороною у війні поміж Поляками і Українцями у Галичині. Зараз першого дня ідентифіковано 22 замордовані особи і їх імена записано. В книжці е подані імена 3.620 родин, які потерпіли наслідок тих погромів. В тім часі польські жовніри перевели 2.506 рабункових нападів, вбиваючи тих, які боронили ся. В 494 випадках они оставали в часі рабованя і мордів під проводом і командою польських офіцирів. Самі тільки офіцири перевели шість рабунків. В 891 випадках в часі рабованя і мордів помагали жовнірам цивільні. Було всего тільки шість випадків, де рабували тільки самі цивільні.

Петлюра диктатором.

Члени української директорії рішили одностолосно розв'язати директорію і іменували Петлюру диктатором України.

Французька місія військова у Дрогобичі.

В п'ятницю 18 цвітня 1919. прибули до Дрогобича французька військова місія, в склад якої входили капітан Дікльво і ляйтнант Симон. Місію вислала Мирова конференція для дослідження питання про нафтові терени.

Поляк про пожене за українським фронтом.

Газета „Глос Народу“ подає деякі цікаві вісти про східну Галичину в перших місяцях боротьби між Українцями а Поляками. Вісти сі подає Поляк, який будучи австрійським офіциром, по упадку Австрії вертав домів з України через Східну Галичину. Він пише, що вертаючи з України прибув до дому до Дрогобича лише з палицею в руках і в старім жовнірським плаші. З 1 листопада перестали працювати в дрогобицьким повіті всі урядники Поляки, а з початку відносини між ними а Українцями були досить зносимі. Доколичним поміщикам і пахтярам відібрано їх маєтки, полишено кожному властителени по 50 моргів і по 2 кімнати у дворі.

Від 27. листопада зачали Українці інтернувати Поляків (певно тих, які горюжилися і спричинювали Українцям клопіт) та вивозили їх до Стрию, а відтак до Коломиї і Станіславава, в котрих то місцевостях вони знаходили ся під наглядом жандармерії. Де котрих держали у в'язниці, до яких інтерну 20 — 30 осіб. Всіх „інтелігентів“ Поляків новано яких 3.000.

З початком грудня Українська боева Управа в Дрогобичі розпорядила всякі вивіски німецькі польські і т. д. усунути, а на їх місце дати українські, хто не зробив сього загрожено карою 3.000 корок. Назви улиць переіменювали на улиць Гонти, Зелізняка, і Хмельницького і т. д.

Кожний український командант міста е паном жита і смерти. Приміром сього послужить случай, що в Бориславі ростріляно без суду трох робітників за се, що пере-

вало ся перед інтернованем; знайшли ся Жиди які таки Поляків перевозили фірою до угорської границі за суму 6.500 корон — не злий „гешефт“.

Начальнім Українським командантом (генералістом в Галичині) е Павленко, а вішегенералістом був Коссак, бувший народний учитель і резервовий ляйтнант австрійської армії. Він був командантом Українських Січових Стрільців в ранді майора, а у листопаді полковником і командантом військового округа в Стрию, а опісля іменовано его генералом, вислано на фронт, де під Золочем мав згинути в боротьбі. (Про смерть Коссака нема дотепер повного потвердження).

Висилка лікарів для України.

Евсв. Адміністратор гр. католіцької дієцезії у Злуж. Державах о. Гюнятишин, і дієцезагал ьний адвокат з Нью-Йорку, п. Керн були в місяцю маю на авдіенції у Дж. Флечера котрий е заступником адміністратора пожити Гувера, в Америці а котрий має свою канцелярію в Нью Йорку. Оба вони представили Флечеру теперішне положенне в Західній Україні під зглядом великої не достачі медичних засобів і просили о всяку можливу поміч.

Флечер відніс ся до сеї справи прихильно і сейчас вислав до Гувера (він е тепер в Європі) каблетраму з просьбою, аби Гувер, повідомив его безпробоволочно депешею якими кораблями, що корсують між Нью Йорком і Триєстом можна би в як найскоршім часі вислати потрібні медичні матеріяли до Західної Української Републики.

Справ а ся е під пору на найліпшій дорозі і її поладнано так (разом з п. Флечером): Гроші, потрібні на закупно всіких медичних засобів, мають зложити американські Українці на руки Українського Народного Комітету. Закуплений матеріял перебере управа американського Червоного Хреста і вказаним їй кораблем відішле до Триєсту, відки він через Чехо-Словачину пійде до Станіславава і мде бути доручений премієрови Західної Української Републики, Сидорови Голубовичови. Всі ті медичні засоби Голубович має розділити пропорціонально між війська генерала Петлюри і між цивільне населене східної Галичини.

Правительство Західної України вислало місію до Італії і в справі полонених.

Ми поїзали недавно у „Праці“ лист офіцирів українських полонених у Італії з 100.000 армією, що они писали лист до Єпископа Никити Будки у Канаді, в ціли, щоб їм помочи вертати на Україну. Тепер саме пороблено ст арания щоб они вертали.

Правительство Західної України вислало місію до Італії в справі безпеки увільнення воєнних полонених, які остають все ще в італійській неволи. Після повзятото плану ті полонені мають скріпити українську армію в боротьбі з большевиками.

Ніяка держава не хоче судити Вільгельма.

Париж 15. мая. — Нїодна з держав аліантів не хоче згодити ся перебрати на себе перевезене суду над Вільгельмом Гогенцолерном за його відвічальність в справі викликаю сьвітової війни. Всі звиняють ся тим, що подібного випадку не було ще в історії, та що нема ніяких спеціальних прав які моглиб дати відповідному судови потрібну до того юрисдикцію.

шім році і замешкалих у тутешнім мунісіпію, щоб прибули і вписались до дня 30. серпня с. р. як й усі ті, котрі мають від 22 — 28 літ жита, а еше не вписані у військоий режістр після постанов ч. 127 — 90 з 2 січня 1918, артикул 68, щоб прибули і вписали себе на підставі того самого декрету.

Вживаєт ся таких усіх интересованих щоб предложили свої погсненя або реклямації, щоб комісія могла знати і дати доконечні інформації, як рівнож могла їх дати судієви ревізійної комісії, для очищеня побору.

Кожної суботи будуть вивішені на брамі будинку префектури звіти з побору тижневого. Комісія буде урядувати кожного дня буденного у будинку префектури від 13 — 15 години (1 — 3 з полудня).

А щоб урядове звідомлене дійшло до відома усіх интересованих, поручаєт отсе звідомлене прибити на брамі префектури і оголосити у місцевій печатні. Я президент Дурскі Сільва капітан, секретар — написав.

У Прудентополи 2. червня — 1919

Йоан Петро Мартінс президент,

Франц Дурскі Сільва

Мартінс де Амарал секретарі.

Збори товариства ім. Митрополита Шептицького в Прудентополи (лінія Іваї) збулись дня 29 червня, під проводом о. Евстахія ЧСВВ. Підчас зборів обговорювано справу школи. На лінії Іваї заложили їтамошні Українці. Ведеть ся школа вже від многих літ — учителює п. Анна Мондрак. Рішено, вести дальше школу та вибрати новий виділ до якого ввійшли: Данило Кикич, Данило Фешишин, Василь Музика, Павло Безушко. Стан каси товариства: 130\$. Честь колюній Марцеліні. Українці у Марцеліні удержавши листок п. Федюка „Україна“, не хотіли навіть її читати і відіслали відвратною поштою редакторови. П. Марцеліні були всегда не з імени ревними католиками — показують діла. Честь Українцям на колюній Марцеліні!

На колюній Антонію Олінто хоч по всіх skleпах післано „Україну“, то многі навіть не отворали посилки — а деякі зужили таки зараз під містком. Руки чисті не возьмуть бруду доти, доки „Україна“ не перестане викидати неколкої злости на духовенство.

На колюній Маршалль Маллет. Американці закупили 10 шакрів, бо показують ся жерела нафтові: за котрі тепер платять 6.000\$ Коли властитель шакру не згодить ся його продати, тоді наступить вивласнене його т. е. звернить властительови оплату за шакер і за будівлі.

Торжество празничне. Найс. Серця Христового, збулось велично, у Маршалль Маллет у тамошній українській парохії 27 червня. Кожного вечера на 9 днів перед тим відбувались богослуженя девятниці, підчас котрої о. Омелян Ананевич проповідали. А їх науки кожної днини добирались глибоко у серця вірних слухачів. Оча дібралась, бо не від року оо. у Маршалль Маллет працюють над вірними у парохії. Колюній Маршалль Маллет не від нині знана з бунту, який спричинив о. П. Петрицький (без права і власти) виступив супроти сьв. кат. Церкви. Коли о. Павло Петрицький прибув у Дорізон-Маллет було багато йому приклонників — нині змінилось. Одні одиниці злобні еше

Усі дзвони дзвонили

у Парижі в хвилі, коли підписувано мир. Договір підписало 500 осіб, з сеї причини підписуване тревало 3 години.

Поголоски у Парижі

з причини договору суть характеру неспокойного. Кажуть, що сей договір може бути такий нестійний як в Берестю Литовським з сеї причини, що тепершній ряд німецький може змінитись і послідна німецька нота Аліантам не дає заперуку тревалого мира.

В Туреччині.

Побито большевицьку армію Генерал Антімоні доносить, що полонено 25.000 большевиків, здобуто 11 панцирних поїздів і 350 армат. Аліянти тепер у крутім положенню, бо незнають які услівія дати в договорі мирнім Туреччині. Щоб не вибухла серед Турків „святия війна“ проти християн, хочуть дати Константинопіль під контролю Злученим Державам.

В Будапешті,

вибухла проти-революция, однак ряд большевиків здавив єї. Нині в цілій Угорщині рядять большевики.

Що каже син Кайзера.

Син, бувшого німецького цісара кореспонтови заявив, що до 10 літ вибухне нова війна. Він каже, що Бельгія, Сербія, Італія Румунія, Греція незадоволені з Мирової Наради. Німці ніколи не позвоять, щоби Шлеск і Познань дістались Полякам. Він заявив, що по підписаню мира буде мешкав на Шлеску.

дому у старім жовнірські плащі. З 1 листопада перестали працювати в дрогобицькім повіті всі урядники Поляки, а з початку відносини між ними а Українцями були досить зносимі. Доколичним поміщикам і пахтярам відібрано їх маетки, полишено кождому властителю по 50 моргів і по 2 кімнаті у дворі.

Від 27. листопада зачали Українці інтернувати Поляків (певно тих, які горожились і спричинювали Українцям клопіт) та вивозили їх до Стрия, а відтак до Коломиї і Станіславова, в котрих то місцевостях вони знаходились під наглядом жандармерії. Декоких держали у вязниці, до яких інтер-20 — 30 осіб. Всіх „інтелігентів“ Поляків новано яких 3.000.

З початком грудня Українська боева Управа в Дрогобичі розпорядила всякі вивіски німецькі польські і т. д. усунути, а на їх місце дати українські, хто не зробив сього загрожено карою 3.000 корон. Назви улиць переімявали на улиці Гонти, Зелізняка, і Хмельницького і т. д.

Кождий український командант міста є паном житя і смерти. Приміром сього послужить случай, що в Бориславі ростріляно без суду трох „робітників“ за се, що перховували оружє, що було певно заборонене.

Становиско Жидів в Східній Галичині є обуруюче. Вони виступають як окреий нарід уживаючи лише жаргону (жигівської мови) та бойкотували навіть Жидів асиміліаторів, говорячих по польськи. Дрогобицькі Жиди зложили Українцям 3 мільони окупы щоби охоронити ся перед їх рабунками.

Львівська справа (певно погроми Жидів Поляками) допродавили Жидів до крайности так, що зачали провокувати Поляків, говорячи про них „ті польські лайдаки“ „ді польнішен швейніге — польські свині“ і т. п. та наміряли погром. Багато Поляків похо-

Прави тельство Західній Україні вислало місію до Італії і в справі полонених.

Ми поїзали недавно у „Праці“ лист офіційрив укр. аінських полонених у Італії з 100.000 армією, що они писали лист до Єпископа Никити Будки у Канаді, в ціли, щоб ім помочи вертати на Україну. Тепер саме пороблено ст араня щоб они вертали.

Прави тельство Західній Україні вислало місію до Італії в справі безпеки увільнення возн них полонених, які остають все ще в Італійській неволі. Після повзятого плану ті полонені мають скріпити українську армію в боротьбі з большевиками.

Ніяка держава не хоче судити Вільгельма.

Париж 15. мая. — Ніодна з держав аліянтів не хоче згодити ся перебрати на себе переведене суду над Вільгельмом Гогенцоллерном за його відвічальність в справі викликаючїй світової війни. Всі звиняють ся тим, що подібного випадку не було ще в історії, та що нема ніяких спеціальних прав які могли бы дати відповідному суду потрібну до того юрисдикцію.

Бразилійські вісти.

Урядове звідомлене в справі побору військового у Прудентополи.

Полковник Йоан Петро Мартінс президент військової комісії, мунісіпія Прудентополі, подає до відома усім, котрі будуть читати отсе письмо, або котрі довідають ся, що з нинішнім днем зачала урядовати тушешня комісія, і з сеї причини скликає усіх молодців укінчивших 20 рік житя у мину-

возьмут бруду доти, доки „українка“ не престане викидати неколкої злости на духовенство.

На кольонії Марешаль Маллет. Американці закупили 10 шакрів, бо показують ся жерела нафтові: за котрі тепер платять 6.000\$ Коли властитель шакру не згодить ся його продати, тоді наступить вивласнене його т. е. звернить властительши оплату за шакер і за будівлі.

Торжество празничне. Найс. Серця Христового, збулось велично, у Маршаль Маллет у тамшній українській парохії 27 червня. Кожного вечера на 9 днів перед тим відбувались богослуженя девятниці, підчас котрої о. Омелян Ананевич проповідали. А їх науки кождої днини добирались глибоко у серця вірних слухачів. Ота дібралась, бо не від року оо. у Маршаль Маллет працюють над вірними у парохії. Кольонія Марешаль Маллет не від нині знана з бунту, який спричинив о. П. Петрицький (без права і власти) виступив супроти св. кат. Церкви. Коли о. Павло Петрицький прибув у Дорізон-Маллет було багато йому приклоників — нині змінилось. Одні одиниці злобні еще приголошують ся до його ніби то парохії; усі прочі мов море голів, пізнавши науку св. Церкви, причислюють себе до парохії основаної Єпископом і її слухають.

І саме парохом парохії правної католицкої під покровом Найс. Серця Христового, у Маршаль Маллет є о. Петро Процьків — йому допомагає бувший місіонар в Аргентині у Азарі — Вчс. о. Омелян Ананевич.

Они оба Місіонарі такою безінтересовною над подивлюий працею, довели до сього, що море голів у сегорічний празнику клонилось перед Престілом Найсолдшого Серця Ісусового. Сьгорічний празник, се начеб тріумф їх науки, свідочтво-

звиче нам на скаже, до якої народности чоловік належить.

(Дальше буде.)

Діточий Куток

Любі Діти! Ось і для Вас бодай крихітку газети. Буде її читати Тато, Мама, як принесуть з почти, тай і Ви діти будете читати своє, що до Вас ме відноситись. А треба Вам Діти такого кутика малого у газетці, щоб Ви цікавились, що у світі діеть ся — а, що важнійше, щоб Ви знали як жити треба. З Вас Діти любі має бути потіха для Тата і Мами. А як небудете знати як жити, то ні Богови ні Родичам, не будете милі. Буде Тато сивів з гризоти, Мамі очи почервоніють з всеглашного плачу.

Як ми ідемо на кольонію, о як Ви тоді тішитесь, що приїхали Отець на кольонію. Як тоді багато приходять на катєсизм. А як зібрати усі українські діти з усіх кольоній де ми їздимо, о як Вас багато є! О як треба багато брати зі собою дарунків, щоб усім стало, бо нам так прикро нераз, если якась дитина не дістане дарунка від Отця. А Вас усіх Дітей любих з усіх колчоній хочу зібрати разом при тій газеті „Праці“ щоб Ви у тім „Діточім кутику“ всі зі собою і зі мною розмавляли. А мої перші слова до Вас то будуть такі,

Що найкрасше?

Був се чудовий весняний ранок. Птиці ра-

йдли і підносили ся високо-високо в гору так, немовби хотіли аж до неба залетіти, щоб там добром Богу подякувати за его ласкавість.

На землиці по лугах і садах цвили пахущі цвіти. Тут між травами викилав ся боязливо фялок, що в своїй скромности не хотів бути виджений, але чудовий запах его не дозояв йому укрити ся. Там знов навіть рожа, прибрана білою і червоною красою, розвивала свою чарівну красу. Але хтоби то вичислив всі ті цвіти, що своїм килимом акрили землицю.

Тепер став Г. Бог на облаки і дивив ся на землю. Его ско спочало на цілій тій красі, котрою Его всемогуча рука пристроїла землю. Нараз приступає до Г. Бога Ангел, припав реред Ним на своє лице і ромовив:

„Любий Боже, позволь мені про щось поспитати.“

„Питай ся, дорогой Ангеле!“ — відповів добротливо Господь.

„Правда, о Боже, що земля дуже чудова? Але я хотів би знати, яка є найкрасша річ зі всіх, котрі Тв. я всемогуча рука сотворила. Що Тобі, Господи найбільше подобає ся?“

Г. Бог усміхнув ся з любовю до Ангела і сказаав:

„Ти прецінь Ангел і маєш такий великий розум, як жадне інше сотворіне, тож говори сам, що тобі видає ся найкрасше.“

„Може рожа?“ — спитав Ангел. — „Она така гарна, така мила, така пахуча, єї краса мов усточка, єї цвіти як зорі не-

бесні так що єї називають царицею цвєтів а навіть щастє і утіхи земські порівнюють частю з рожею.“

„О ні!“ — відповів Господь — „рожа не є найкрасша. Она вправді є найкрасшою цвєткою але не найкрасша зі всіх сотворінь.“

Ангел оглянув ся довкола, щоб знайти щось найкрасшого зі всіх сотворінь і побачив море. Оно філювало велично і нічо не могло оперти ся ему. Під тими філіями лежав глибоко дорогий камінь — діямент.

„А чиж сей діямент не є найкрасший“

Однак Г. Бог озвав ся: „Діямент є вправді гарний і цінний. За него можна ціле царство купити, але він також не є найкрасшим сотворінем. Є ще щось красшого. Шукай лишень дальше!“

Ангел глянув знов на землю, щоб такої знайти щось найкрасшого і око его впало на прегарне гірське озеро. Довкола него сторчали високі гори. Від берега відбилось човенце, а на нім двох молодців, що знявши капелюхи і перехрестивши зачали співати: „Боже великий, єдиний! Русь-Україну храни!“ Голоси їх милі розляли ся понад тихі води, і зливав ся в небесну якусь пісоньку, що доходив аж до самого Бога.

Ангел стояв і стояв дивив ся і слухав і не міг наслухатись і надивити. Ему давало ся, що вже знайшов щось таки гарне, що гарнійше і бути не може і одушевлений закликав:

„Господи, чиж може бути на світі щось красшого над сей вид?“

„Так! не лиш може бути, але справді і

є і то так гарне, що краса сего виду є хіба тисячною частию его краси.“ — промовив Господь.

„Господи добрий!“ — спитав тужливо Ангел — „Щожби то таке могло бути?“

„А чомуж ти, Ангеле, не зверув уваги на людей, що суть вінцем Моїх творів на землі. Тож запамятай собі, що найкрасшою річю на землі, предметом Моєї найвисшої любові і радости є душа дитини, що ще жадним грїхом не збрукала своєї невинности.“

Любі дітєчки! Бачите, що поки ви не збрукаете своєї невинної душі жадним грїхом, поки ви ємні, слухняні, побожні, то поти ви є особливими любимцями Г. Бога, Ваших Родичів і Вашого Народу.

Загадка.

Поділи слово по половині
На дві рівненькі собі частині,
Часть перша: красна ростина наша
Під небо зносить корону сьміло,
Ій овоч диким принадна паша,
На опал добре велике тіло.
А на Різдво знов частина друга,
Се для газдині цінна прислуга,
Бо ось на кождім столі при куті
Стоїть сей присмак десь на покуті.
Зложи-ж частини: онтам над ними
В шкільній комнаті цілі години
Учать ся діти, бо то без муки
Нема науки, знаня, ні штуки.

Хто відгадає — дістане дарунок.

Іх праці. Найже нині, Іх парохіянинови, буде вільно сказати на похвалу ОО. Петра Процького і Омеляна Ананевича, щаслива громада, котра має таких парохів-душпастирів — місіонарів — як саме під сю пору має Маршалль Маллет в особах ОО. Петра і Омеляна.

П. Епітасійо Пессоа, президент бразильської республіки перебуває тепер у Злучених державах. Всюди уладжують світлі прохання. Бразилія по війні увійде справді політичною злукою з найсильнішими державами європейськими і Північною Америкою П.Пессоа йде до Канади.

Міжнародна висилка поштовою. Президент республіки видав розпорядженє, силою якою відкликє давню зборону висилки між народної. На підставі сего розказу вже можна висилати гроші за границю так званим *vale postal internacional*.

На фонд „ОБОРОНИ УКРАЇНИ“.

Марешаль Маллет:

О. Петро Процьків 150\$, о. Омелян Ананевич 150\$, Олекса Шеремета 100\$, Андрій Замоцький 20\$, Михайло Марусин 10\$, Григорій Саламаха 5\$, Яків Гарасимів 4\$, Гаврило Майк 4\$, Яків Мандзіроха 3\$, Матрона Безручка 3\$, Іван Спичак 2\$, Ілія Сава 2\$, Ілія Смага 2\$. Мих. Кузьма, 2\$.

Загальна сума 457\$000.

Прудентополіс:

Трофим Любина 12\$ — Андрій Тваровський 10\$ — Гнат Яцюх 10\$.

По 5\$:

Марко Вовк — Михайло Любина — Н. Н. — Лев Данилів — Василь Снак.

По 4\$:

Онуфрій Бойко — Катерина Бойко.

По 2\$:

Никола Опушкевич — Василь Холод — Роман Любачевський — Ігнатій Кравець — Михайло Дубчак — Микола Ковпак.

По 1\$:

Марія Маштрадер — Павло Кіцула — Петро Кіцула — Марко Вовк 1\$200 — Томко Клим — Іван Бутинець — Н. Н. Михайло Стасів 3\$ — на поминтах у Василя Музика 6 600.

Разом: 91\$600.

Івай:

О. Петро Осінчук 100\$, Ільво Питьльованців 50\$, на велляю у Гринька Олійнива 15\$800.

Разом: 165\$800.

Куритиба:

З парастасу за полагних у Галичині 37\$, Іван Кутний 10\$.

Разом: 47\$000.

Жертви на голодних у Галичині.

Прудентополіс:

По 5\$:

Максим Попович — Василь Дмитерко — Дмитро Михайлишин — Петро Мізга — Іван Полішка — Максим Семків — Стефан Козань — Сава Козань — Гринько Козань — Теодор Березовський — Григорій Бойко 4\$.

По 3\$:

Роман Попович — Григорій Красляк — Николай Мізга — Николай Пастернак — Іван Семків.

По 2\$:

Анна Попович — Клим Петрик — Павло Олійник — Теодор Чернобай — Марія Мізга — Теодор Мізга — Никола Бойко — Йосиф Полішко (2\$300) — Михаліна Полішко — Василь Войко — Петро Шевчук — Дмитро Березовський — Магдалина Мізга — Анна Мізга.

По 1\$:

Юлія Попович — Марта Попович — Яким Копій — Софія Попович — Іван Попович — Марта Мізга — Катерина Полішко — Анна Полішко — Данило Стельмах — Михайло Шевчук — Анна Дмитерко — Анна Стельмах — Василь Палка — Дмитро Палка — Анна Стельмах — Параскевія Чернобай — Н. Н. — Єлисавета Козань — Н. Н. — Дмитро Бордун — Теодор Семків.

Кость Козак 800 р. Марія Попович 500, Никола Попович 400, Іван Дмитерко 300. Івась, Стефан і Володимир Стельмах по 200 р, Настуня і Йосиф Палка по 200, Ганя Чернобай 200 р.

Разом: 153\$500.

Col. S-ta Cruis [Município S. Pedro de Mallet].

Coronel Moises Gonçalves Machado Bir 10\$000
Gabriel Machado Bir 1\$000
Estephano Machado Bir 1\$000
Sophia Machado Bir \$500
Maria Machado Bir \$500
Anastasia Marcis 5\$000
Total: 18\$000

Український склеп — С. Матиский — Куритиба

Дорогі Родимці!

От і я удержую малий склеп і стараюсь удержувати продукта найпотрібніші. Я взагалі займаюсь купуванням курій, яєць, масла, меду, воєку збіжжа і иншими продуктами коельяльними. Пам'ятайте на зазив: „СВІЙ ДО СВОГО!“

STEPHANO MATISKY — Rua Visconde de Guarapuava № 150 (недалеко стації) — CURITYBA.

Як Вам відомо, що по всіх околицях живуть наші люди, існують наші склепи і инші бізнеси.

Чи Ви вже були коли у склепі НΙΚΙΤИ ДОНЯКА у місті Іраті?

Він є знаний всім зі свого склепу, що его отворив єще в р. 1908 — в новім перворяднім мурованім домі, в місті Іраті, недалеко стації залізничної.

В його склепі знайде кожний Українець найлучший і найдешевший то вар. О сім переконаєсь кожний, хто вступить в хату Никити Доняка. Простора сая повна Seccos e Molhados, зелізя, ріжнородна фазенда, товари споживчі і т. и. — а все по ціні найприступнійші. Переїздажо

Загальна сума зі збірки на „Голодних у Галичині“ в С. Круйз виносить: 171\$500 р.
Сума вложена і оголошена у сім числі „Праці“ 950\$900
З попереднього 2.885\$900
Загальна сума: 3.836\$800

Вислано на руки п. Григорія Сидоренка президента української Делеції у Парижі дня 21. червня через London — Brazilian Bank Limited 1.000\$ т. є. 1618 франкі.

Допись.

Горячка.

В 8 ч. нашої часописі „Праці“ під заголовком „Сплячка на Бара Гранді“ находжу пару слів на які мушу відповісти. Замість сплячки вчипила ся где котрих одиниць горячка, і то так, що незнають, що мають робити з тої горячки в Товаристві.

Здає ся мені, що вжаднім Товаристві на цілім світі если єсть Виділ, то писар Товариства не ріпає нічого сам в справах Товариства не порадившись або без розпорядженя Голови або заступником Голови. Не даром каже стара пословиця, где є у одній хаті дві газдині то хата буває не замітана. Так само дієт ся в нашім Товаристві на Бара Гранді. Пан цисар нашого Товариства самі скликають збори загальні непорадивши ся Голови і рішаючи справами Товариства і вибираючи новий Виділ і т. п. Одні з таких зборів мали відбути ся як пишуть Секретар нашого Товариства дня 9 червня в повише згаданім числі на котрих явило ся 4 особи, і хто сему винен? Я не бачив Вашого запрошеня і нічого не знав я про збори дня 9 червня про теє, коли дістанете розпорядженє, що до Вашого обовязку то прошу не „смарувати“ а розписати запрошеня а певно кожний явить ся на зборах.

Другі такі збори відбули ся дня 22 червня, що Секретар Товариства не порадившись і скликав загальні збори так що, Го-

лова Товариства і я о тих зборах нічо не зналисьмо і явилось лише 16 осіб і прибули наші Впр. (Отець Рафаїль Криницький на жаль може незнали як справа маєт ся і вприсутности Впр. Отця тих 16 осіб порішили где які сиргани і вибрало новий Виділ проти котрого я яко заступник Голови і член фундатор протестую! — а чому?

Тому, що не було присутного на зборах Голови Товариства — тому що небуло тільки 16 членів на зборах і то зник где котрі не мали права голосувати, бо не були членами Товариства, тому що небуло где котрих членів фундаторів, що справді заробили собі право повного голосу рішати справами Товариства, тому що еще Виділ не полаготив зі мною рахунку з року 1917 в справі прибудови дому Шкільного, заладженя театральної сцени, побуденя дому шкільного, ставленя пюта. Зсеї причини я незнаю асир за не важний і буду просити Голови Товариства щоби скликав загальні збори і щоби ту нашу всім справу полагодити і вивчити новий Виділ.

„Смаровило“ прошу залишити для себе може оно коли Вам придаєт ся. Наші громадяне з Бара Гранде кільканийцять літ тому на зад купили собі: кавалок землі і побудовали на тій землі красний будинок в котрім містить ся Школа і Товариство без „смарования“, а то що учителя нема ксму заплатити, то я знаю що учитель отримав своєю належитість за сей місяць, навіть где котрі особи заплатили на перед за свою місячну платню.

З поважанєм

Василь Пурець.

Оголошеня.

Михайло Атаманьчук має 15 алькерів землі на продаж, на лінії Пальміта, Прудентополіс забудоване середне фашіна, і вода а навіть і на млин.

Інтересовані най згокосять ся до „Праці“ бо до нього самого.

ВЕЛИКА ФЕСТА у Riosinho!

Дня 16. липня ст. лат. в середу, велика феста в Antonio Rebouças [Riosinho] коло каплиці (недалеко дому п. Костя Одрецького).

16 липня до Riosinho!

ЛІК „EMULSAO DE SCOTT“ є не тільки медициною, але й коначним покармом. Посьвідаю, що „Emulsão de Scott“ у моїй клініці серед недужих робив великі прислуги. Він скріпляє сили особливо у недужих на чахотку (сухоти).

Др. Йосиф де Мендоуца Жуїз да Фора Мінас Жерайс

ПОЗІР УКРАЇНЦІ!

Чи пили Ви коли каву з української фабрики?

Роман Любачевський — Ігнатій Кравець —
Михайло Дубчак — Микола Ковчак.

По 1\$:

Марія Маштрадер — Павло Кіцула —
Петро Кіцула — Марко Вовк 1\$200 —
Томко Клим — Іван Бутинець — Н. Н.
Михайло Стасів 3\$ — на поминтах у
Васпль Музика 6 600.

Разом: 91\$600.

Іваї:

О. Петро Осінчук 100\$, Ілько Питьльо-
ванців 50\$, на велію у Гринька Олійни-
ка 15\$800.

Разом: 165\$800.

Куритиба:

З парастасу за поляглих у Галичині 37\$,
Іван Кутний 10\$.

Разом: 47\$000.

Жертви на голодних у Галичині.

Прудентополіс:

Михайло Атаманчук 5\$.

Марешаль Маллет:

Анна Строцька 5\$, Михайло Красник 2\$,
Дмитро Бордун 1\$, Катерина Притко 1\$,
Іларій Михайлишин 1\$, Єлисавета і Евме-
лія Кмита 800 р.

Разом: 10\$800.

М. Маллет (коль. Санта Круїз):

По 10\$:

Ємілія Попович — Філарет Міза —
Андрій Козань.

Український склеп — С. Матиский — Куритиба

Дорогі Родимці!

Як Вам відомо, що по всіх околицях живуть наші лю-
ди, існують наші склепи і інші бізнеси.
От і я удержую малий склеп і стараюсь удержувати пр-дукта
найпотрібнійші. Я взагалі
занимаюсь купованем курій, яєць, масла, меду, воску збіжжя і иншими продуктами кольо-
нійальними. Памятайте на зазив: „СВІЙ ДО СВОГО!“

STEPHANO MATISKY — Rua Visconde de Guarapuava № 150 (недалеко стації) — CURITYBA.

Чи Ви вже були коли у склепі НИКИТИ ДОНЯКА у місті Іраті?

Він є знаний всім зі свого склепу, що его отворив еще
в р. 1908 — в новім перворяднім мурованім домі, в місті
Іраті, недалеко стації залізничої.

В його склепі знайде кождий Українець найлучший і найдешевший то
вар. О сім переконаєсь кождий, хто вступить в хату Никити Доняка.

Простора саяя повна Seccos e Molhados, зелізя, ріжнородна фазенда,
товари споживчі і т. и. — а все по ціні найприступнійшій. Переїзджаю-
чі можуть переночувати, або в бераку, або в саяях на горі помешканя. Ті,
що мали до діла зі склепом Н. Доняка, є вдоволені з его товару.

Купую герву-матте і иньші пр-дукта кольоніальні.

До кождого потягу висилаєсь власний віз, а в разі потреби винаймаєсь фіра
до Прудентополя і кольонії Іраті.

СВІЙ ДО СВОГО — УКРАЇНЕЦЬ ДО УКРАЇНЦЯ

Niketa Doniak — Iraty — Paraná.

ВЕЛИКА ФЕСТА у Riosinho!

Дня 16. липня ст. лат. в се-
реду, велика феста в Antonio
Rebouças [Riosinho] коло кап-
лиці (недалеко дому п. Костя
Одрецького).

16 липня до Riosinho!

ЛІК „EMULSÃO DE SCOTT“
є не тільки медициною, але й ко-
нечним покармом. Посьвідаю, що
„Emulsão de Scott“ у моїй клініці
серед недужих робив великі при-
слуги. Він скріпляє сили особливо
у недужих на чахотку (сухоти).

Др. Йосиф де Мендоуса

Жуїз да Фора Минас Жерайс

ПОЗІР УКРАЇНЦІ!

Чи пили Ви коли каву з у-
країнської фабрики?

Зайдіть до н. Григорія Кушніра
кольонія Шавієр да Сільва — Палан-
дуа С. Катаріна.

Там дістанете: каву палену найліп-
шої якості — без домішок аро-
матичного запаху в фабриці „ІТАЙО“.

Gregorio Kuchnir

Colonia Xavier da Silva
corr. Papanduva S. Catharina.

ЦЕЗАР ШУЛЬЦ В КУРИТИБИ

улиця *Barão do Serro Azul* № 12 e 14.

Телефон № 193

містить у своїм домі: книгарню, печатню, переплетню. Споряджує печатки кавчукові, ме-
талеві під ляк, як також кліпш, карти металеві, та иньші роботи гравірові на цинку,
сріблї і золотї, книжки торговельні, інженерскі, та всякого иньшого рода.

Великий склад карток і бльоки, церковних образів, свічників як і вся-
ких посудин до ужитя у церквах. Великий склад паперу і прирядів до пи-
саня; зошити ріжної якості, друки фактурові, посьвідки побору гроший,
гії, меморанда — картки візитові і т. и.

Оправляєсь книжки і прикрашуєсь після найновішої форми.

Ціни приступні --- найприступнійші.

CEZAR SCHULZ

CORITIBA Rua Barão do Serro Azul 12 e 14.

Paraná

Brazil.

Позір Братя!

Йосиф Прокопяк і Брат

MAFRA — Santa Catharina ул. Парана.

Знаний усім Українцям з Ірасеми, Ітайопо-
ліс, Рійо Negro зі свого великого склепу,
що його отворив у 1916-тім році.

У Йосифа Прокопяка і Брата кождий Українець
найде товар найлучшої сорти і найдешевший. Хто
лиш вступить, то пересьвідчить ся.

Гарна, простора саяя з електричним світлом, теле-
фоном — повна ріжнородних материй, полотна, хусток,
стяжок, капелюхів, посудин усякого рсда, зелізя; ріжно-
родні напитки краєві і заграничні.

На складі мука ріжних марок; сіль, цукор, каза в зер-
нятах, а мелена найлучша.

Крім сего мож дістати і замовити дошки і усякий
будівельний матеріал.

Від стації залізничої МАФРА недалеко — 200 метр.

Подорожні найдуть приют на ніч і пораду.

Від мене телефонічне пслучена з Ітайополіс.

Купуєсь герву і иньші пр-дукта.

„СВІЙ ДО СВОГО“ клич усїх свідомих народів!

José Prokopiak & Irmão

Mafra

S. Catharina

Brasil.

Rio Negro — Paraná

Найбільший український склеп в Прудентополі
Василя Войтовича.

Продаєть ся по ціні уміркованій. Одинока фірма, яка вдєсполить Вас за Ваші гроші! Вступіть і переконайте ся, бо то не коштує нічо.

Більший вибір найрізномородніших матерій, наймодніших кольорів ка семіри, коців, готових убранных, чисто-вовняних пал, полотна, хусток, стяжок, капелюхів солом'яних і сукняних, ниток до шиття, вишивання і ручних робіт, зимових шалів, перфум, перфумованого мила, скла, начинь кухонних, зеліза, машин до шиття, пороху, шроту, фугетів, славної пасти „Фаворіта“ і шнурівок; книжок, та приборів шкільних.

НАПИТКИ КРАЄВІ І ЗАГРАНИЧНІ.

На складі завсїгди: хміль, олій до фарб, свїчки мильові, а подостатком муки найліпших марок, соли грубої, меленої і рефінованої столової; Sal Glauber, Sal amargo, нафти, тютюну, рижку, цукру, фарини кукурузної і мандьскової, фасолі, кави зернятими, незрівняного смаку паленої і чай з Індій.

Завсїгди свїже насїне.

Продаю всім, з моєї власної цегольні ЦЕГЛУ, яку узнано за найміцнішу, найлекшу і найпрактичнійшу до мурованя; ЧЕРЕПИЦЮ: витривалу, найменшої ваги, а найсильнійшу. Скуповую на велику скалю герву та иньші краєві продукта.

Посїдаю велике і рівне подвірє на заїзд, а на случай потреби просторий, супокійний нічліг.

Wasilio Wojtowycz
Prudentopolis, Paraná, Brazil.

Одиноке

Peitoral Thadeo

Лічить skutочно недуги грудий, кашель, інфлюенцію і т. д.

ГОЛОВНИЙ СКЛАД ВЕЛИКИЙ СКЛАД АПТИЧНИЙ

Антика польська в Куритибі.

Rua: 15 de Nov. № 5 — caixa postal 294

**До Пов. ПП. Кольоністів
в Прудентополі.**

Добрий католик повинен йти за вірою своїх батьків винчаючись після прав Бога в церкві — однак для добра своєї родини, повинен ручити їй будучину певну — зсеї причини є справою конечною без вимівки, винчатись після прав людей — а є ним винчанє цивільне. Тому то молодь яка винчалась в церкві і Ви що йдете звінчатись після прав церкви — повинні без проволоки пошукати

Жанга Дурского

ниже підписаного, а він постараєть ся о виготовленє відповідних паперів до цивільного супружа, беручи за те 5\$000. **ПРАВДИВО ВІДНІ НІЧО НЕ ЗАПЛАТЯТЬ**, если викажуть ся посвїдкою від своїх парохів в Прудентополі.

Виготовляєть ся також інвентар і арроляменти, після ціни за попередною умовою.

**ВИГОТОВЛЯЄТЬСЯ ВСЯКОГО РОДА ПОДАНЯ,
РЕКЕРЕМЕНТИ**

Иоан Дурский Сїльва

Вілла Прудентополіс, 5 мая 1919.

Читайте і другим переказуйте, що в ІТАИОПОЛІС
в С. Катарині — склеп — український

Евстахія Прокопяка

містить ся при тій самій улиці, щой був — і у тім самім домі, де й склеп давнійше був.

Мій склеп вже від многих літ існує — про нього всі знають — бож се склеп щирого Українця. — Натерпівсь я до волі за українську справу.

У мене в складі найдеть ся усе, що потрібне ПП. Кольоністам, чи то у домі, чи в господарці. — Рїзномородні напитки краєві і заграничні

Продукта купую і продаю таньше як иньші. — Купую Герву.

В моїй хаті полученє телефонічне з Мафра і Рїйо Нєгро. Прошу вступити і на власні очи пересвїдчитесь, що се що кажу правду говорю і пишу. — Прошу забувати в дорозі з Рїйо Нєгра.

EUSTACHIO PROKOPIAK
Itayopolis

S. Catharina.

ПРОФЕСОР Др. ШИМАНЬСКИЙ

ЛІЧИТЬ НЕДУГИ ОЧИЙ

Куритиба, — Праца Tiradentes 54.

Лічнице заведење в АРАУКАРІІ.

УКРАЇНСЬКИЙ СКЛЕП

Івана Мойси

В Марешаль Маллет
ріг ул. Тараса Шевченка і Др. Франка.

Спродает різномородні продукта по найтаньшій ціні. Купує усякі продукта кольоніяльні, а найцікавше, що платить доросше як другі склепарі.
ПП. З КОЛЬОНІЙ

Др. Олександр Нїкольский
лікар — медик
в Прудентополі
приймає слаби: ще дня від год. 1-ї до 3-ї
в українськїм шпиталі
БЕЗПЛАТНО ДЛЯ БІДНИХ.

ANTONIO REBOUCAS PARANÁ
Riosinho

CASA DO POVO

**УКРАЇНСЬКИЙ СКЛЕП
КОСТЯ ОДРЕЦЬКОГО**

В АНТОНІЮ РЕБОУСАС — ПАРАНА

Один з найбільших і найстарших склепів у цілім муніципїю Іраті

Продаю товари різномородні — яких справді хто забачає — ФАВЕНДА — ЗЕЛІЗО — ЗНАРЯДИ домашні, кухонні і усе, що потрібне до ужиткоу домашнього і рільничого.

Напитки різномородні. Скуповую герву. На складі КАВА — ЦУКОР — усі споживчі товари. Капелюхи — стрільні артикули — окраси зі золота як брошка, перетені, ланцущки до годяників і т. д. Чого Вам треба — купите і будете вдоволені.

Constantino Odreckyi

Antonio Rebouças Paraná

**PHARMACIA
FERREIRA**

DIRIGIDA PELO PHARMACEUTICO
Belmiro A. de Almeida

Rua: Dr. Vicente Machado — Prudentopolis
E. do PARANÁ.

ВЕЛИКИЙ СКЛАД ДРОГУЕРІІ І ХЕМІЧНИХ ПРОДУКТІВ.

Особливші ліки гомеопатичні у плинах, як і всякі ліки на різні хороби.

Приймаєть ся рецепти у якій будь годні чи у день чи в ночі, без проволоки.

Цїни догідні — умірковані.

В. КУН І СИН

ІПІРАНГА ГВАЖУВІРА ПАРАНА

Поручаю мій склеп при фабриці КАП ФЛЯШКОВИХ, купую всякі продукта краєві, продаж гуртовна і деталічна.

W. KUN & FILHO

Guajuvira Paraná

CAIXA
POSTAL
246.

BEER AS CERVEJAS

Читайте і другим перекажіть, що в ІТАГОПОЛІС
в С. Катарині — склеп — український

Евстахія Прокопяка

містять ся при тій самій улиці, щой був — і у тім самім домі, де й склеп
давнійше був.

Мій склеп вже від многих літ існує — про нього всі
знають — бож се склеп щирого Українця. — Натерпівсь я до
волі за українську справу.

У мене в склалі найдеть ся усе, що потрібне ПП. Кольоністам, чи то у
домі, чи в господарці. — Ріжнородні напитки краєві і заграничні
Продукта купую і продаю таньше як иньші. — Купую Герву.

В моїй хаті получене телефонічне з Мафра і Рію Негро.
Прошу вступити і на власні очі пересвідчитесь, що се що кажу правду го-
ворю і пишу. — Прошу не забувати в дорозі з Рію Негра.

EUSTACHIO PROKOPIAK

Itayopolis

S. Catharina.

CAIXA
POSTAL
246.

BEBIDAS AS CERVEJAS
DA
ATLANTICA

Atlantica

Luzitana

Curitibana

Porter

TELEPHONE 454.

ВЖЕ ПРОБУВАЛИСЬТЕ — ПРОДУКТА ПИВОВАРНІ АТЛАНТИКИ Т. А.
(ул. Ігвассу — Куритиба) ???

ПИВА:
ясні:

Атлянтика
Люзитана
Гамбург
Куритибана
Паранаенсе

темні:

Мюнхен
Кульмбах
Демократа
Портер

НАПИТКИ:

Атлянта
Більц

Вода Столова
Женжібре

ГАЗОЗИ з:

Цитрини
Абакаші
Черешень
Малин
Помаранч
Содова вода.

Панове Хлібороби! Купуємо кожду скількість ячменю і пла-
тимо найлучші ціни!

Роздаємо насіне ячменю за контрактом або продаємо ви-
биране насіне ячменю!

Сухі дріжджи Атлянтки є найлучші і економічні.

Екстракт з солоду, се найлучше лікарство проти кашлю і відчолпляючий сили.

ПРОФЕСОР Др. ШИМАНЬСКИЙ

лічить недуги очий

Куритиба, — Праца Tiradentes 54.

Лічнице заведене в АРАУКАРИІ.

УКРАЇНСЬКИЙ СКЛЕП

Івана Мойси

В Маршалль Маллет
ріг ул. Тараса Шевченка і Др. Франка.

Спродает ріжнородні продукта
по найтаньшій ціні. Купує уся-
кі продукта кольоніяльні, а
найцікавше, що платить до-
росше як другі склепарі.

ПП. З КОЛЬОНІЙ

прошу прийти у мій склеп і спробу-
вати, чи те, що кажу, правду кажу?
Я свідомий, що переконаєтесь, що
кажу правду!

João Moisa

Marechal Mallet Parana

УКРАЇНСЬКА ТОРГОВЕЛЬНА СПІЛКА

Одрецький — Козакевич

ІРАТІ

В

ПАРАНА

ПОРУЧАЄМО усім Українцям з Іраті, як і з подальших око-
лиць, наш склеп, який є завжди заосмотрений у найріжноріжнійші
товари так краєві, як і заграничні, найлучшої якості. Великий вибір
ріжнородних матерій, коців, капелюхів, вовняних пал, хусток, білого
полотна, черевики з фабрики Фаворита, осотові вовняні убрания і мно-
гі иньші товари гальстариїні.

НАЧИНЄ КУХОНЕ — ЗЕЛІЗО.

Має завжди на складі велику скількість: МУКИ пшеничної житної і
кукурудзяної, ЦУКОР жовтий і білий. Каву в зернятах і мелена, СІЛЬ
НАФТА, ОЛІЙ, ріжнородні ФАРБИ, КОНСЕРВИ, ГОРІВКА з Моретес, на-
питки краєві і заграничні.

Скупуємо герву — виск і мід

ДЛЯ ПП. Каросників є портера, січки і кукурудзи не брак.

Продаж деталічна і гуртовна
Для прибувших залізницею нічліг.

УКРАЇНСЬКА ТОРГОВЕЛЬНА СПІЛКА.
ОДРЕЦЬКИЙ — КОЗАКЕВИЧ

На услуги Шановної Публіки. Телеграфічна адреса: „Kozak“ Iraty.

Особливі ліки гомеопатичні
у плинах, як і всякі ліки на
ріжні хороби.

Приймаєть ся реценти у якій будь
годині чи у день чи в ночі,
без проволоки.
Ціни догідні — умірковані.

В. КУН І СИН

ІПІРАНГА ГВАЖУВІРА ПАРАНА

Поручаю мій склеп при фа-
бриці КАП ФЛЯШКОВИХ,
купую всякі продукта краєві,
продаж гуртовна і деталічна.

W. KUN & FILHO

Guajuvira Parana

Кольонія Іраті — colonia Iraty
Parana Brasil.

Михайло Горбань

Поручаю всім Українцям мій склеп, де
найдуть товари споживчі і знаряди
до домашнього вжитку.

Купую збіже, герву і т. д.